

Inspreektekst Dorpsraad Hoogmade, Visie en Advies 01-12-2025

Geachte raad, het einde van 4 jaar raadsperiode nadert en u staat voor het vaststellen van de herziene omgevingsvisie. Het kan u bijna niet ontgaan zijn, voor Dorpsraad Hoogmade is het vandaag niet de eerste keer dat wij ons in deze raadsperiode op het gemeentehuis melden. Vier jaar geleden zagen we uw raadsakkoord verschijnen met de titel “*Samen bouwen aan de toekomst van onze dorpen*”, gevolgd door het College Uitvoeringsprogramma “*Samen bouwen we verder*”. Dat klonk bij ons in Hoogmade als muziek in de oren. Want wij willen ook graag samen vooruit kijken.

4 jaar geleden hadden wij ons stappenplan al klaar liggen, tot het maken van een toekomstvisie voor ons dorp met als centraal doel: woningbouw op gang krijgen. En dan niet het volgende postzegelplan. Maar het opstellen van een integraal toekomstbeeld, en bij voorkeur met grote betrokkenheid en draagvlak van de inwoners van Hoogmade. Helaas vingen we bot bij het gemeentebestuur om dit samen op te starten. Wel kwam er in 2023 een taskforce woningbouw. Toen in de 3e taskforce-bijeenkomst de kaart op tafel kwam om kansen aan te kruisen waar eventueel gebouwd kon worden, vroegen we de wethouder opnieuw om een gesprek. Daarin schetsten we opnieuw voorbeelden hoe we in samenspraak tot een professioneel toekomstplan voor ons dorp konden komen. Echter, wederom opnieuw met een negatieve uitkomst. Een dergelijk proces kon hij niet toezeggen aan Hoogmade.

Begin 2024 richten wij ons vervolgens tot uw gemeenteraad met een hartenkreet om iets te doen, met daarin onder meer de volgende woorden:

Hoogmade is een dorp dat sterk vergrijsd. Dat is natuurlijk al jaren bekend. Maar er is geen zicht op de bouw van woningen. Als dorpsraad staan we voor en met Hoogmade. Wij werken actief aan meer verbinding. Wij zijn ook actief deelnemer aan de gemeentelijke Taskforce Woningbouw. Wij hebben meermaals aangedrongen op de uitvoering van onze toekomstvisie voor Hoogmade. Wij willen niet terug, maar vooruit kijken. Waar liggen de kansen? Concrete actie blijft vooralsnog uit. Wat we nodig hebben is perspectief voor woningbouw. Tempo maken met ruimte voor doorstroming en daarmee ruimte maken voor gezinnen! Bied perspectief en laat Hoogmade weer aansterken.

Terwijl de taskforce woningbouw in stilte eindigde, bezocht uw gemeenteraad in maart 2024 Hoogmade. Op deze avond met brede vertegenwoordiging vanuit het verenigingsleven maakten wij ons gevoel van urgentie aan u duidelijk. Dat niet alleen. Ook met feiten en cijfers uit het woningmarktonderzoek schetsten wij een verontrustend beeld. Binnen afzienbare tijd is Hoogmade namelijk de meest vergrijsde kern in de gemeente. De vraag was; kunnen we samen het tij keren? Deze boodschap kwam aan. Na enige druk en korte tijd later kondigde het college aan met de ‘pilot participatie Dorpsperspectief Omgevingsvisie’ een participatietraject in Hoogmade te starten, waarbij het traject gekoppeld werd aan het herzien van de omgevingsvisie. Voor ons prima, en aangekondigd als echt een samenwerking van dorp, Dorpsraad en gemeente. Het is daarna gelukt om dit intensieve proces in 2e helft 2024 te doorlopen en in december van dat jaar af te ronden.

Met veel genoegen kijken wij terug op onze samenwerking met de gemeente in het participatietraject. In de drie druk bezochte werkbijeenkomsten in de kerk van Hoogmade was de sfeer bijzonder constructief, positief en ook nog eens gezellig. Het dorp heeft zich eensgezind uitgesproken voor woningbouw en bijkomende ambities voor de toekomst.

De uitkomst is een integraal toekomstbeeld naar 2040 voor Hoogmade, mét groot draagvlak zoals wij dat inmiddels 4 jaar geleden al voor ogen hadden. Bovendien met 2 locaties voor woningbouw

waar vanaf dit jaar, begin 2025, direct op doorgepakt kon worden. Dit doorpakken was een toezegging van de wethouder 1 jaar geleden bij de afsluitende bijeenkomst. Met daarbij de afspraak om als gemeente en dorpsraad te blijven samenwerken.

Wat we afgelopen jaar ervaren, is dat we vooral met elkaar praten over samenwerken. Er is zeker iets met elkaar in beweging gezet maar echt doorpakken op woningbouw dat is toch onvoldoende uit de verf gekomen. Wij betwijfelen daarmee of de gemeente als geheel de urgentie voldoende ziet en voelt voor de specifieke situatie waar Hoogmade zich in bevindt. Er is meer initiatief nodig, én mogelijk.

Gedurende het proces omgevingsvisie zijn, na het participatietraject in Hoogmade, de betrokken ambtenaren gewisseld. Daarna is de dorpenraad opgezet en daar is meer aandacht voor in de stukken naar de raad, datzelfde beeld hielden wij ook over aan de voorgaande C&K-avond. Getallen over de grote opkomst -van jong tot oud- in Hoogmade daar leest u niets over terug. Het is ons ook onbekend of de uitkomst van de participatie in Hoogmade aan u als raad is gestuurd. Na de wisseling van contactpersonen merkten wij ook dat er naar ons toe werd gesproken over 'jullie' eindrapportage. Maar... die hadden we toch gezamenlijk opgesteld? Als dorp, dorpsraad en gemeente? Samenwerken met de gemeente, het is hard werken.

Als Dorpsraad hebben wij namens Hoogmade een zienswijze ingediend. Namens Hoogmadenaren die in grote getale hebben meegedacht over hun dorp. Namens deze inwoners van de gemeente die hun dorp gewoon vooruit willen helpen maar waarvan je normaal gesproken hun stem niet hoort op het gemeentehuis.

Onze zienswijze was erop gericht om het resultaat van het participatietraject concreter en beter terug te zien in de tekst van het dorpsperspectief. De eindrapportage is de basis voor het dorpsperspectief Hoogmade in de omgevingsvisie. Maar met name juiste de toekomstambities richting 2040 waren erg afgezwakt. Terwijl we juist lezen in de omgevingsvisie: *“Deze visie geeft richting”* en *“Platgeslagen geeft de omgevingsvisie weer wat voor gemeente Kaag en Braassem is, wat we met elkaar belangrijk vinden en waar we naartoe bewegen.”* Ook leest u: *“Kaag en Braassem wil een actieve en vernieuwende koers op het gebied van participatie inzetten”*.

Bij ter inzage legging was de oproep van het college om samen de Omgevingsvisie compleet te maken. Daar hebben wij gebruik van gemaakt met de zienswijze en daarin per onderwerp 1-op-1 terug te verwijzen naar de resultaten in de eindrapportage van het gezamenlijke participatietraject. Wij zijn dan ook blij dat na de Nota van Beantwoording een aantal punten al doorgevoerd zijn in de nieuwe versie. De belangrijkste daarvan is zonder meer het concreet benoemen van een beheerste groei van Hoogmade naar zeker 2000 inwoners. Dát geeft richting waar we samen aan willen werken de komende jaren.

Een aantal resultaten zijn echter nog steeds te vaag of te beperkt in de omgevingsvisie te lezen. We willen geen discussie op details, maar vooral de focus op hoofdlijnen. Wij vragen u als gemeenteraad om de Omgevingsvisie vast te stellen en daarbij aanvullend 3 belangrijke punten toe te voegen aan het dorpsperspectief van Hoogmade, afkomstig uit de participatie. Deze 3 punten hebben betrekking op par. 10.2.5.3 Ruimtelijke uitdagingen, en specifiek de afsluitende opsomming met 5 bullits waar de gemeente een rol voor zichzelf ziet weggelegd:

1. **Ontsluiting nieuwbouw.** Formuleer een actie (een extra bullit): ‘De nieuwbouw ten westen van Hoogmade krijgt een volwaardige ontsluiting op de Van Klaverweideweg’. [Bron: Eindrapportage par. 3.4]

Motivatatie (1): Woningbouw in Hoogmade is geen gemakkelijke opgave. Uit de Nota van beantwoording blijkt dat het open houden van scenario’s voor woningbouw alleen ter kennisgeving wordt aangenomen. Tegelijk is wel opgenomen dat de logische toekomstige uitbreidingsrichting in Hoogmade in westelijke richting is. Zonder ontsluiting geen nieuwbouw. Zonder nieuwbouw ook geen beheerste groei naar 2000+ inwoners. Benoem de ontsluiting concreet om de visie op woningbouwontwikkeling Hoogmade West te bekrachtigen. Dit omvat richting 2040 namelijk meer dan één straatje erbij.

Motivatatie (2): Daarin meegenomen dat we situaties als een te kort schietende infrastructuur in Braassemerland en de al decennia lang ontbrekende 2e ontsluiting in Woubrugge toch ook met elkaar willen voorkomen. Wees duidelijk als gemeente.

2. **Boszone A4/HSL.** ‘Een boszone aan de HSL/A4 dient ten behoeve van groene afscherming, geluidsreductie, recreatie en biodiversiteit’. Ondersteun deze gezamenlijke ambitie ook als gemeente en schrijf dit niet af met ‘een vluchtige blik’, zoals nu verwoord. Herschrijf deze 2e bullit, waaruit blijkt dat wordt gedacht in mogelijkheden in plaats van beren op de weg. [Bron: Eindrapportage par. 3.4]

Motivatatie (1): De ambitie sluit juist aan bij de gemeente brede ambities elders in de omgevingsvisie, gericht op het versterken van o.a. recreatie, gezondheid, biodiversiteit en natuurwaarden.

Motivatatie (2): Ook kan deze ambitie waardevol onderdeel zijn binnen een meer integrale gebiedsontwikkeling, naast woningbouw Hoogmade West, in de Hoogmadesepolder.

3. **Aantrekkelijker dorpshart.** Vervang de 4e bullit waarin de nadruk ligt op wat de komende jaren niet gaat gebeuren. Formuleer een ambitie: ‘In de komende jaren wordt ingezet op een aantrekkelijker dorpshart met ruimte voor ontmoeting en dorpse evenementen. In de inrichting is de auto te gast. Speerpunt hierbij is het behoud van voorzieningen voor een vitale kern’. [Bron: Eindrapportage par. 3.5]

Motivatatie: De supermarkt is afgelopen jaar ternauwernood en geheel zelfstandig door het dorp gered. Geef hiermee als gemeente blijk van het belang van een vitaal dorpshart met de supermarkt als voorziening en blijk van bereidheid om daaraan bij te dragen.

Kortom, de ontsluiting voor nieuwbouw, de boszone A4/HSL en inzet op een aantrekkelijker dorpshart maakt de ruimtelijke uitdagingen, waar we zoals beschreven als dorp bewust van zijn, ook concreet. Met aanvulling van deze 3 belangrijke punten aan het dorpsperspectief wordt recht gedaan aan het gezamenlijk opgehaalde en afgewogen resultaat in de uitgebreide participatie. Hoogmade is vorig jaar niet voor niets massaal uitgelopen om zich uit te spreken over de toekomst van het eigen dorp. Wij blijven positief gestemd en gaan graag met z’n allen moedig voorwaarts om woningbouw tot stand te brengen vanuit een integraal toekomstbeeld. Het raadsakkoord “*Samen bouwen aan de toekomst van onze dorpen*”, wordt voor Hoogmade zo concreet en tastbaar. Wat ons betreft, nu écht hoogste tijd om door te pakken vanuit een duidelijk perspectief.